

Informasjon til kommunen

Miljødirektoratet skal kartlegge alle aktive og nedlagte kommunale brannøvingsplasser

Brannøvingsplassene kan være kilder til forurensning med blant annet perfluorerte organiske forbindelser (PFAS). Brannslukningsskum som inneholder PFAS har gjennom 30 år blitt brukt på brannøvingsplasser rundt omkring i hele landet.

Alle landets kommuner og brannvesen har fått tilsendt en spørreundersøkelse der dere er bedt om å gi opplysninger både om kommunens nåværende brannøvingsplasser og om tidligere brannøvingsplasser som nå er nedlagt.

Miljødirektoratet har bedt DMR Miljø og Geoteknikk AS (DMR) om hjelp til å samle inn og håndtere opplysningene.

Opplysningene skal sendes inn i uke 27, senest 7. juli 2017.

Hvorfor trenger vi kommunens hjelp?

Antall brannøvingsplasser som ikke har tillatelse etter forurensningsloven, for eksempel kommunale plasser og små plasser for lokalt brannvesen, er ikke kartlagt. Vi vet for eksempel ikke hvordan de små kommunale plassene drives i dag, hvor mange de er eller i hvor stor grad kommunene selv regulerer dette gjennom plan- og bygningsloven eller lokal forskrift om åpen brenning. Vi vet heller ikke hvor mange nedlagte brannøvingslokaliteter som potensielt kan være kilde til spredning av PFAS til miljøet.

Hva er PFAS?

Per- og polyfluorerte stoffer (PFAS) er utbredt i norsk natur. Undersøkelser viser at de samlede nivåene som er funnet i prøver som er tatt av mose, isbjørn og menneskeblod tilsvarer, eller er høyere enn, nivåene av andre kjente miljøgifter, som PCB. Dette er svært bekymringsfullt. Vi finner i økende grad igjen stoffene i drikkevann, planter og dyr som inngår i næringsinntaket vårt. Det er i svært liten grad mulig å fjerne slike stoffer når de først har kommet ut i miljøet.

FAKTA OM PFAS

Per- og polyfluorerte stoffer er del av en stor gruppe organiske, fluorholdige forbindelser. Det finnes minst 3000 forskjellige per- og polyfluorerte stoffer i ulike produkter på markedet i dag, og det utvikles stadig nye. Stoffene er helt og holdent syntetiske. Fram til nå har PFOS og PFOA vært mest i fokus ettersom det er disse stoffene vi har hatt mest kunnskap om. Begge er strengt regulert i Norge. Vi jobber for regulering av flere andre per- og polyfluorerte stoffer, først og fremst internasjonalt.

Hvorfor brukes PFAS i brannskum?

PFAS-holdige slukkemidler er svært effektive på grunn av sine brannhemmende egenskaper. Slike midler gir temperaturstabilitet og har lav overflatespenning som fører til dannelse av en vannhinne over antent fossilt brennstoff. Dette gir hurtig slukking og hemmer reantennelse og røykutvikling.

FAKTA: BRANNSKUM MED PFAS

PFAS forekommer i skum som er ment til å slukke branner i flytende brennstoff som oljer, plast og alkohol mv. Slike slukkemidler kjennetegnes som Klasse B- skum, i motsetning til Klasse A-skum som er forbeholdt faste fibrøse materialer som trevirke.

Det er flere typer slukkeskum som kan inneholde PFAS og dette kommer ikke alltid fram i sikkerhetsdatabladet. Eksempler er:

- Fluorproteinskum (FP)
- Filmdannende skum (AFFF)
- Filmdannende fluorproteinskum (FFFP)
- Alkoholresistente fluorpolymerdetergentvæsker (AR-AFFF)
- Alkoholresistente filmdannende fluorproteinskum (AR-FFFP)

Hvordan jobber Miljødirektoratet med å redusere utslipp av miljøgifter?

Miljødirektoratet har utarbeidet en tiltaksplan for arbeidet med per- og polyfluorerte stoffer som angir aktiviteter for å redusere/stanse utslipp og spredning. Tiltakene vil sikte mot 2020-målet om å stanse eller kraftig redusere bruk og utslipp av miljøgifter innen 2020.

Ett høyt prioritert tiltak er å skaffe oversikt over alle nedlagte og nåværende brannøvslokaliteter, for å identifisere kilder til direkte og diffus spredning av PFAS til miljøet. Resultatene fra denne kartleggingen vil brukes til videre prioritering og oppfølging ved de enkelte brannøvslokalitetene.

Hvem kan du kontakte for å få vite mer?

For spørsmål og mer informasjon om kartleggingen kontakt:

DMR Miljø og Geoteknikk AS v/Mikael Nielsen men@dmr.as

Miljødirektoratet v/Helle Marie Fagerli helle.marie.fagerli@miljodir.no

FINN MER INFORMASJON OM PFAS OG ANDRE MILJØGIFTER HER

[PFOS, PFOA og andre perfluorerte forbindelser - miljødirektoratet.no](#)

[Tiltaksplan mot PFAS - Faktaark](#)

[Miljøstatus.no -Miljøgifter](#)